

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

11 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Pîslaru Vitalie în numele inculpatului Busuioc Grigori, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2017, în cauza penală în privința lui

Busuioc Grigori XXX, născut la XXX, originar din s. XXX, r-nul XXX, domiciliat în s. XXX, r-nul XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. 26.05.2016 – 03.11.2016 (*prima instanță*);
2. 24.11.2016 – 15.02.2017 (*instanța de apel*);
3. 12.05.2017 – 11.07.2017 (*instanța de recurs*).

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 03 noiembrie 2016, *cauza fiind examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Busuioc Grigori a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod Penal și condamnat la 4 (patru) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință procesul penal în baza art. art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, în privința inculpatului Pîslari Ghenadie, *în privința căruia nu a fost declarat recurs ordinar*, a fost încetat în temeiul art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 210 din 29 iulie 2016.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Busuioc Grigori și Pîslari Ghenadie, la data de 09 decembrie 2015, în jurul orelor 20:00, aflându-se în s. Racovăț, r-nul Rîșcani, în urma unui conflict cu partea vătămată Șoimu Nicolae, domiciliat în localitatea menționată, care mai târziu a trecut în bătaie, acționând cu intenție unică, l-au maltratată pe ultimul și doborându-l la pământ i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 4A din 11 ianuarie 2016 fractura ambelor oase radiale în loc tipic, excoriații la nivelul temporal-mandibular pe stânga, care s-au produs prin mecanism de lovire cu/și de obiecte cu suprafețe dure, care pot data din 09 decembrie 2015, și se califică în ansamblu ca vătămare corporală medie, după criteriul dereglare de sănătate de lungă durată, mai mult de 21 zile.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Inculpatul Busuioc Grigori, care a solicitat casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri în latura pedepsei, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă non-privativă de libertate.

În motivarea apelului declarat a invocat că nu este de acord cu pedeapsa stabilită, deoarece consideră că este prea gravă, mai mult ca atât vina a recunoscut-o pe deplin, a contribuit la stabilirea adevărului, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală. Se căiește sincer în faptele comise, partea vătămată nu are pretenții față de el și s-au împăcat, a creat o familie și așteaptă nașterea unui copil, astfel consideră că circumstanțele date indică că nu este periculos pentru societate și poate să se corecteze prin stabilirea unei pedepse fără privare de libertate.

3.2. Avocatul Pîslaru Vitalie în numele inculpatului care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță sau casarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei de către prima instanță.

În motivarea apelului declarat a invocat că prima instanță nu a ținut cont de circumstanța care înlătură caracterul penal al faptei inculpatului și anume că acesta a intervenit în conflictul dintre Șoimu Nicolae și Pîslari Ghenadie pentru a curma acțiunile infracționale ale ultimului, ignorând și scopul implicării inculpatului în acest conflict, circumstanță atenuantă constituind comportamentul agresiv al părții vătămate și amenințarea cu moartea și vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății.

Totodată, apelantul a criticat modul și procedura de examinare a cauzei, invocând în acest sens că Busuioc Grigori nu a declarat personal prin înscris autentic că recunoaște faptele indicate în rechizitoriu și solicită examinarea cauzei în procedură simplificată, iar cererea anexată la dosar nu este întocmită de către inculpat.

Apelantul a consideră că instanța nu a cercetat toate probele relevante cauzei, în proces nefiind audiați martorii Dina Zabulica, Elena Zabulica, Tatiana Ursu. Totodată, a susținut că la judecarea cauzei inculpatului i-a fost încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil, încălcarea fiind exprimată prin apărare neeficientă și eronată, or apărătorul l-a dus în eroare pe inculpat sugerându-i de a semna cererea în vederea examinării cauzei conform procedurii prevăzute de art. 364/1 Cod de procedură penală. Suplimentar, apelantul a susținut că nu s-a constatat nici o probă care ar demonstra că infracțiunea imputată lui Busuioc Grigori a fost comisă de către acesta și dacă fapta întrunește elementele infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2017, pronunțată integral la 15 martie 2017, apelurile declarate au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că prin cumulul de probe administrate la faza de urmărire penală, cercetate și analizate în instanța de fond, precum și verificate în instanța de apel a fost pe deplin confirmată vinovăția lui Busuioc Grigori în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Asfel, în susținerea poziției date, instanța de apel a reținut plângerea părții vătămate Șoimu Nicolae din 28 decembrie 2015, prin care acesta a solicitat luare de măsuri legale în privința lui Pîslari Ghenadie și Busuioc Grigori, care la data de 09 decembrie 2015 l-au bătut cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămare corporală medie (f.d. 8).

Totodată, potrivit cererii din 10 decembrie 2015, depusă organelor de drept, Șoimu Nicolae a solicitat intervenirea organelor competente pe faptul maltratării sale la 09 decembrie 2015 de către două persoane necunoscute (f.d. 10). Suplimentar, instanța de apel consideră relevantă plângerea depusă organelor de drept de către inculpat la data de 15 decembrie 2015 (f.d. 11), deoarece conținutul respectivei cereri relevă motivul acțiunilor infracționale ce i se încredinează lui Busuioc Grigori, or fiind numit cu cuvinte necenzurate de către Șoimu Nicolae, nu a ezitat de a-i aplica lovituri ultimului.

În susținerea concluziei sale, instanța de apel a reținut și raportul de constatare medico-legală nr. 715 din 11 decembrie 2015 în privința lui Șoimu Nicolae, la ultimul fiind determinată o excoriație pe frunte din stînga, echimoză periorbitală pe stînga, edem cu excoriații la nivelul temporal-mandibular pe stînga și fractura ambelor oase radiale în loc tipic, care s-au produs prin mecanism de lovire cu/și de obiecte și suprafețe dure.

De rând cu cele menționate, instanța de apel a reținut și alte probe care, apreciate conform criteriilor legale, demonstau vinovăția inculpatului, și anume declarațiile părții vătămate (f.d. 44-45), ale martorilor Șoimu Taisia, Pulbere Valentin, Andrieș Mihail (f.d. 46-48), ale bănuitului Pîslari Ghenadie (f.d. 56), ale bănuitului Busuioc Grigori (f.d. 67) și ale învinuitului Busuioc Grigori (f.d. 91).

Cu referire la invocările apărării, precum că inculpatul în ziua incidentului doar a intervenit în conflictul ce a avut loc între Șoimu Nicolae și Pîslari Grigori în vederea curmării acțiunilor ultimului, instanța de apel le-a considerat nefondate, or prin probele analizate respectiva versiune a fost combătută, demonstrându-se existența acțiunilor infracționale ale lui Busuioc Grigori împotriva lui Șoimu Nicolae, ce au avut loc la data de 09 decembrie 2015.

Instanța de apel a considerat că argumentul apărării, precum că în cadrul procesului penal inculpatul Busuioc Grigori nu a beneficiat de asistență eficientă din partea apărătorului, fapt ce a determinat încălcarea dreptului la apărare, a fost invocată cu prilejul stabilirii inculpatului a unei pedepse cu care nu este de acord, or ultimul nu a invocat careva obiecții privitor la dezacordul cu asistența juridică care i se presta pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, iar în cererea de apel inculpatul nu a invocat astfel de pretenții, invocările date fiind expuse în apelul avocatului Vitalie Pîslaru.

Suplimentar, instanța de apel a ținut să respingă criticile privind examinarea eronată a cauzei, în prima instanță, în procedură simplificată, deoarece inculpatul până la cercetarea judecătorească în prima instanță a depus o cerere, prin care personal, confirmând prin semnătură, a solicitat examinarea cazului în procedură simplificată, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, fără a obiecta asupra acestor probe. În acest context, instanța de apel a constatat că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, inculpatului i-au fost explicate consecințele juridice ale examinării cauzei în procedură simplificată, astfel invocările acestuia din cererea de apel, precum că el nu cunoștea esența cererii nominalizate, nu puteau fi reținute ca întemeiate, respectiva poziție a inculpatului fiind una de apărare, urmărindu-se ca rezultat evitarea răspunderii pentru fapta comisă, fiind relevant că în procesul-verbal al ședinței de judecată din 27 iulie 2016 (f.d. 145 verso) este prezentă semnătura inculpatului și a apărătorului acestuia, prin care confirmase că susține cererea înaintată (anexată la f.d. 144), recunoscând în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală.

Astfel, reieșind din faptul că cauză a fost examinată în procedura simplificată, în ordinea prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, în baza cererii înaintate în acest sens de către inculpat, iar procedura a fost întocmai respectată de către instanța de fond, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate criticile apărării, în ce privește neaudierea în instanța de judecată a martorilor Dina Zabulica, Elena Zabulica și Tatiana Ursu, or prin cererea înaintată, inculpatul a indicat că este cunoaște conținutul probelor administrate de către organul de urmărire penală, le acceptă și nu solicită examinarea altor probe, astfel nefiind posibilă dispunerea audierii martorilor.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aspectele relatate în cererile de apel, instanța de apel a reținut că temeiurile invocate de apelanți nu și-au găsit confirmare în cauza dată, starea de fapt și de drept apreciată de către instanța de fond fiind în concordanță cu circumstanțele stabilite și probele administrate, care demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, coroborând între ele și întemeiat fiind puse la baza sentinței.

5. Decizia instanței de apel este a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Vitalie Pîslaru în numele inculpatului, depus la 14 aprilie 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii recurentul a invocat următoarele:

- instanța de apel nu a apreciat în mod corespunzător probele din dosar, care confirmă că Busuioc Grigori nu a săvârșit acțiunile încriminate. Din declarațiile martorilor și ale părții vătămate, făcute în instanța de apel, este clar că inculpatul nu l-a lovit pe Șoimu Nicolae. Instanțele de judecată au denaturat conținutul faptelor săvârșite de inculpat, din care considerente instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția adoptată;

- instanța de apel a ignorat principiul caracterului personal al răspunderii penale, și anume faptul că inculpatul s-a implicat în conflictul dintre inculpatul Pîslaru Ghenadie și partea vătămată pentru a-i despărți și a curma comportamentul agresiv al părții vătămate și acțiunile infracționale ale lui Pîslari Ghenadie.

- inculpatul a semnat cererea de recunoaștere a faptelor în baza art. 364/1 Cod de procedură penală, fiind dus în eroare de către apărătorul său și contrar declarațiilor tuturor martorilor evenimentelor; faptul admiterii acestei cereri de către instanța de fond și constatarea de către instanța de apel a faptului că cererea a fost semnată de către inculpat reprezintă grave erori de fapt și de drept, deoarece această cerere nu a fost întocmită personal prin înscris autentic, contrar prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală. Astfel, inculpatului i-a fost încălcat dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil.

6. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care pledează pentru inadmisibilitatea recursului declarat, pe care îl consideră vădit neîntemeiat. În argumentarea opiniei sale, procurorul a menționat că instanța de apel nu a comis careva erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, iar decizia adoptată conține motive clare pe care se întemeiază soluția privind încadrarea acțiunilor inculpaților și măsura de pedeapsă stabilită lui Busuioc Grigori.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din alte motive decât cele invocate, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să îl admită, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, prin casarea parțială sau totală a deciziei atacate, atunci când se constată comiterea unei erori de drept care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Examinând materialele dosarului în raport cu critica expusă de recurent în privința examinării eronate a cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit consideră necesară accentuarea poziției inculpatului asupra vinovăției sale.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit constată că inculpatul, până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță, a înaintat o cerere confirmată prin semnătura apărătorului său prin care a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, indicând în acest sens că recunoaște pe deplin fapta ce i-a fost imputată prin rechizitoriu și nu contestă încadrarea juridică a ei, totodată menționând că nu solicită examinarea altor probe decât celor administrate la faza de urmărire penală (f.d. 144, vol. I). Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, cererea în cauză a fost admisă de către instanță (f.d. 145 verso, vol. I).

În acest context, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia sentinței, fiind obligată de a verifica îndeplinirea de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, urma să dea o apreciere corespunzătoare declarațiilor inculpatului date în instanța de fond, din care nu reiese că acesta își recunoaște vinovăția (f.d. 151, 152, vol. I), în special în contextul în care inculpatul, la judecarea apelurilor, a solicitat rejudecarea cauzei și dispunerea achitării sale, deoarece nu se consideră vinovat (f.d. 221, vol. II).

În circumstanțele enunțate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel în mod pripit a ajuns la concluzia că procedura de examinare a cauzei în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală a fost pe deplin respectată de către instanța de fond, reieșind din considerentul existenței cererii inculpatului în acest sens, în care el și-a exprimat poziția asupra vinovăției sale și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată (f.d. 23, pg. 13 a deciziei instanței de apel, vol. II).

Din motivele enunțate, luând în considerare că instanța de apel a admis o eroare de drept care nu este pasibilă de a fi corectată în ordine de recurs, Colegiul penal lărgit conchide asupra necesității admiterii recursului ordinar declarat, cu casarea totală a deciziei atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de constatările enunțate în prezenta decizie, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, cu luarea în considerare a celor invocate în recursul ordinar deferit prezentei judecări, să aprecieze în mod corespunzător corectitudinea examinării cauzei în procedura simplificată, prevăzută de

art. 364¹ Cod de procedură penală și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să cuprindă motivele pe care se întemeiază soluția.

8. În conformitate cu art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Pîslaru Vitalie în numele inculpatului Busuioc Grigori, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2017, în cauza penală în privința lui **Busuioc Grigori XXX** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 10 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Petru Moraru